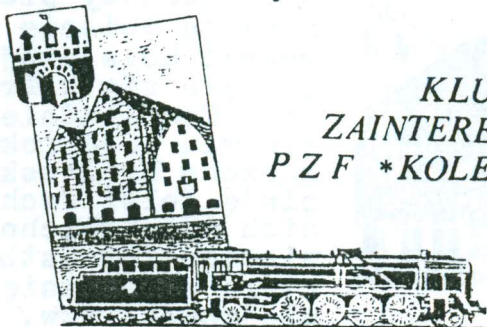

POLSKI ZWIĄZEK FILATELISTÓW
ZARZĄD OKRĘGU W BYDGOSZCZY

Ilustrowany Biuletyn Tematyczny

KLUB
ZAINTERESOWAŃ
P Z F *KOLEJNICTWO*

3

1
marca
1989

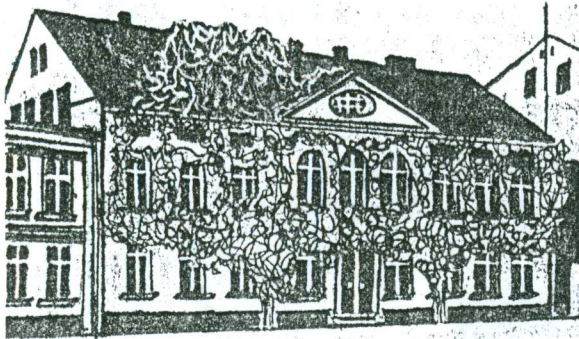
POMORSKO - KUJAWSKA
SEKCYJA REGIONALNA

do użytku wewnętrznego

1 kwietnia 1849 r. utworzono w Bydgoszczy
Królewską Dyрекcję Kolei Wschodnich

Projekt dodruku upamiętniający 140 rocznicę utworzenia w grodzie nad Brdą, pierwszej w Europie dyrekcji kolejowej (szerzej o historii dyrekcji na str.2). Karta pocztowa z dodrukiem zostanie ostemplowana w dniu 1 kwietnia kasownikiem jednego z bydgoskich ambulansów kolejowych.

Historia utworzenia w Bydgoszczy pierwszej na świecie dyrekcji kolejowej rozpoczęła się w Trzciance. Tam właśnie, w czerwcu 1848 roku utworzono Królewską Komisję Kolei Wschodnich (Königliche Kommission für Ostbahn), która swym zasięgiem obejmowała tzw. Prusy

Zachodnie (Bydgoszcz, Gdańsk), Pomorze (Szczecin), Rejencję Poznańską i sięgała po Królewiec i Radom. Siedzibą tej komisji była Trzcianka (Schönlanke).

26 czerwca 1848 r. Parlament niemiecki uchwala ustawę i zatwierdza projekt budowy linii kolejowej Krzyż-Piła-Bydgoszcz-Tczew. Ponieważ władze miasta Gdańska niewyraziły zgody na budowę kolei (kwestia dochodów z portu morskiego), zatem Bydgoszcz znalazła się w orbicie zainteresowań władz kolejowych. I właśnie 1 kwietnia 1849 roku, Królewska Komisja Kolei Wschodnich przekształca się w Dyрекcję dla Kolei Wschodnich (Königliche Direktion der Ostbahn) i przenosi się z Trzcianki do Bydgoszczy, zajmując lokale budynku przy dzisiejszym Nowym Rynku 8/9 (patrz fot. wyżej). Odtąd Bydgoszcz zaczyna być ośrodkiem kolejnictwa i punktem węzłowym dla północy Europy.

W 1886 r. wystąpiono o pozwolenie na budowę nowego gmachu dyrekcji przy dzisiejszej ul. Dworcowej 63 tj. ok. 300 m od Dworca Głównego. W 1889 r. następuje przeprowadzka urzędu do nowego, przepięknego gmachu zbudowanego w stylu neobarokowym. Tę właśnie siedzibę ukazano na dodruku. W zasięgu działania Dyrekcji (wg stanu na koniec 1894 r.) czynnych było ok. 4833 km linii kolejowych. Bydgoska Dyrekcja jako jedyna w Europie istniała do r. 1895 (46 lat!), kiedy to nastąpiła reorganizacja kolejnictwa pruskiego. Wówczas powstały następne dyrekcje w Gdańsku, Poznaniu i Królewcu.

Bydgoszcz przestała być siedzibą Dyrekcji Okręgowej dopiero 1 grudnia 1921 r., gdy utworzono nową, w Gdańsku, przy obecnej ul. Dyrekcyjnej 2/4.

W zamysłu, wzmiankowany dodruk ma być pierw-

szym sygnałem przypominającym ów fakt z historii bydgoskiego kolejnictwa. Za 10 lat bowiem przy - padnie okrągła, 150 rocznica, którą należałoby upamiętnić nie tylko stosownymi dodrukami, lecz także kasownikiem lub całostką. Bydgoszcz zapisała się bowiem w sposób istotny i trwały w rozwoju europejskiego kolejnictwa.

/oprac. na podst. publ. E. Czajkowskiego;
Kalendarz Bydgoski - 1985/.

NOTATNIK KLUBOWY

--- Komunikat ---

Zgodnie z informacją zamieszczoną w komunikacie nr 7 z dnia 1988.10.30, przekazujemy Koleżankom i Kolegom własny, klubowy biuletyn informacyjny. Dzięki życzliwej postawie władz Okręgu PZF w Bydgoszczy oraz zaangażowaniu Kol. Krystiana Żurawskiego, możliwe było rozpoczęcie wydawania niniejszego "Ilustrowanego Biuletynu Tematycznego". Wszystkim, którzy przyczynili się do realizacji tego przedsięwzięcia, Zarząd KZ PZF "Kolejnictwo" serdecznie dziękuje.

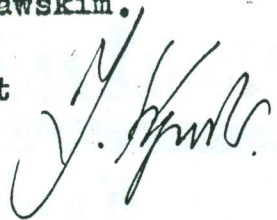
Biuletyn, wydany w przyzwoitej szacie graficznej z wieloma zdjęciami, staje się nie tylko naszym środkiem komunikowania się, lecz również otwiera możliwości swobodnego wypowiedzenia się o pracy klubu oraz różnych problemach trapiących filatelistów - tematyków kolejnictwa. Niewykluczone, iż w przyszłości "IBT" będzie wydawany w ilości dostępnej nie tylko członkom klubu.

Ten biuletyn to nasze znaczące osiągnięcie, nie mniejsze od zorganizowania I Krajowej Wystawy Filatelistycznej "Kolejnictwo '88" w Gdańsku. Wiele innych przedsięwzięć zainicjowanych przez zarząd naszego klubu doczekało się pomyslniej realizacji. Przypomnimy je, rozliczając się z I kadencji. A p e l u j e m y do wszystkich Członków o uczestnictwo w walnym zjeździe sprawozdawczo-wyborczym klubu. Bogatsi w doświadczenia wybierzemy nowe władze i nakreślimy dalszy plan działania. Szczegóły prześlemy w następnym biulety-

nie. Załączamy "Wykaz '87" - drugi rocznik uzupełniający długo oczekiwany katalog, który otrzymamy w pierwszym półroczu br. Dziękujemy za wpłaty 500 złotych jednocześnie informując, że mając na względzie fakt, iż cena katalogu zamknie się kwotą ok. 500 zł, prosimy o uzupełnienie wpłaty do 1000 zł. Dołączamy również rozliczenie stanu Waszego konta.

Kończąc, zwracam się do wszystkich Kolegów o aktywną współpracę w redagowaniu naszego biuletynu. Jego ostateczny "kształt" będzie w dużej mierze zależał od nas samych. Wszystkich chętnych proszę zatem o kontakt z Kol.K.Żurawskim.

Janusz Koput

Przypominamy adres i numer konta, pod które należy kierować wpłaty;

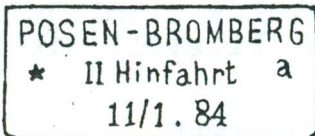
 Klub Zainteresowań "Kolejnictwo" przy Zarządzie Okręgu PZT w Lublinie
KONTO NBP II O/M LUBLIN NR **43023-1892-132**

● W grudniu ubr. wstąpił do sekcji i klubu Kol. Hilary Alwin, 86-325 Mokre /woj.toruńskie/. Jest początkującym zbieraczem i interesuje się całością kolejnictwa. Tym samym Pomorsko-Kuj. Sekcja Regionalna zrzesza już 17 członków.

przypominamy...

- 1988.11.28 w UPT Poznań 1 stosowano datownik; "70 rocznica odzyskania niepodległości Polski" - min. umieszczono emblemat HCP - producenta lokomotyw i wagonów.
- 1989.02.22 w UPT Wrocław 1 - Muzeum Poczty i Telekomunikacji, stosowano datownik; "Stemple poczt ambulansowych i dworcowych" - wewnątrz kolistego datownika umieszczono pomniejszone reprodukcje dwóch różnych stempli kolejowych z ubiegłego wieku /czytaj także na str. 8 - "Klubowi Koledzy na wystawach"/.

Z HISTORII POCZT KOLEJOWYCH

W latach 80-tych ubiegłego wieku na linii Poznań - Bydgoszcz stosowano min. kasowniki, na których numer kursu (cyfra rzymska) umieszczono z lewej a nie prawej strony stempla, zaś po wyrazie "Hinfahrt" (jazda docelowa) widniał literowy wyróżnik "a", "b" lub "c", co stanowi o ich odmienności w stosunku do innych, podobnych kasowników. W zbiorze Kol.W.B. znajdują się stemple z wyróżnikami "a" i "c". Może ktoś z Kolegów odnajdzie ten trzeci, brakujący, z wyróżnikiem "b"?

(ze zbioru Kol. W. BARTOSZEWICZA z Bydgoszczy)

*

TABOR KOLEJOWY" NR 2848

Chciałbym zwrócić uwagę filatelistów na znaczek nr 2848. Po sprawdzeniu wśród wszystkich członków Koła okazało się, że posiadamy sześć sztuk znaczka 2848, na którym w napisie Polska między literami „S” i „K” znajduje się biała plamka o średnicy około 2 mm. Możemy jedynie stwierdzić, że znaczek ten znajduje się w dolnym rzę-

dzie arkusza. Co bardzo ważne, abonament odbierany był w upt. Suchorze, gdzie odbieraliśmy sześć arkuszy tego znaczka w formie nie kasowanej oraz dwa arkusze w formie kasowanej. Ww błąd znajdował się tylko na znaczkach nie kasowanych. Jeszcze sprawdziłem w dwóch urzędach pocztowych ale z błędem tym się nie spotkałem.

Może inni filateliści z tym się spotkali.

Jan Rudnik
Bytów

Dla tych Kolegów którzy "Filatelisty" nie czytują regularnie, a zwłaszcza nie mieli okazji zaznajomić się z treścią numeru 19 z ubiegłego roku, zamieszczamy obok wzmiankę, która ukazała się w dziale "Osobliwości znaczków polskich" a dotyczącą usterki na znaczku z motywem kolejowym. Może Kolejdy odnajdą w swoich klaserach znaczek 2848 ze wzmiankowaną usterką?

— ... —

Oto wykaz wszystkich artykułów z kolejnictwa zamieszczonych od początku w "Filateliście tematycznym" (Mut.B - katowicka):

- 3B - 10/77 "Narodziny kolejnictwa",
6B,7B - 10/78,2/79 "Rozwój kolejnictwa na ziemiach polskich",
10B - 2/80 "Kazimierz St.J.Gzowski - budowniczy dróg, kolei i mostów w Kanadzie",
12B - 10/80 "Jak dawniej budowano mosty",
- wszystkie Jerzego Zadurowicza.
19B - 2/84 "Lokomotywy z Chrzanowa" - Józef Syska.
21B - 10/84 "Sygnały kolejowe",
22B - 2/85 "Kasowniki kolejowe pod lupą",
23B - 6/85 "Stemple pocztowe ambulansów kolejowych DOPiT Szczecin 1984/85",
24B - 10/85 "Lokomotywy ze znakiem HCP",
25B - 2/86, 26B - 6/86 "Wagony kolejowe",
27B - 10/86 "Na wąskim torze",
28B - 2/87 "Elektryfikacja kolei" - cz.I,
w/w Krystiana Żurawskiego.

Ponadto w przygotowaniu do druku w najbliższych numerach, znajdują się następujące opracowania:

- "Elektryfikacja kolei" - cz.II,
- "Tabor elektryczny PKP",
- "Zawód kolejarz".

Mamy nadzieję, że wykaz ten pomoże wielu Kolegom - zwłaszcza początkującym, w uzyskaniu niezbędnych informacji związanych z budową zbioru i eksponatu. Jednocześnie przypominamy, iż "Filatelista tematyk" ukazuje się trzykrotnie w roku i indywidualnie jest osiągalny wyłącznie w prenumeracie. Egzemplarze natomiast można wypożyczać z bibliotek, znajdujących się w niektórych większych kołach PZF lub działających przy Zarządach Okręgów PZF.

nowości

- 1988.02.08 - LUKSEMBURG; 1 zn. z serii/2/"Europejski Konferencja Ministrów Transportu".12Fr/m.in.pociąg/.
- 1988.03.12 - SINGAPUR; 3 zn."Szybka kolej miejska"./10,50c,1S/
- 1988.03.17 - SAN MARINO; 1 zn. z serii/2/"EUROPA CEPT".600L/pociąg magnetyczny/.
- 1988.04.20 - ZSRR; 1 zn."150 lat Soczi".5kop/m.in.dworzec w Soczi/.
- 1988.04.21 - MONACO; 1 zn. z serii/2/"EUROPA CEPT".3,60Fr/TGV/.
- 1988.05. ? - LAOS; 6 zn. + bl. "Dawne pociągi".
- 1988.05.02 - FRANCJA; 1 zn. z serii/2/"EUROPA CEPT".3,60Fr/wagon samobieżny/.
- 1988.05.30 - INDIE; 1 zn. 1R/Dworzec w Bombaju/.
- 1988.06.15 - BOLIWIJA; 1 bl. 2Bs/most kolejowy,lokomotywa,wagon/.
- 1988.06.20 - KUBA; 1 zn."Narada PUAS". 20c/dawny poc.na stacji/.
- 1988.07.22 - CHILE; 1 bl. 60+60S/lokomotywy/.
- 1988.07.25 - GRENADYNY WYSPIY; 6 arkusików po 9 zn. a 30c + 6 bl. po 5S pociągi zabawki/W.Disney/.
- 1988.07.29 - SAMOA; 1 zn. z serii/3/"EXPO'88".70c/wyst.kolejnictwa/.
- 1988.07.30 - LIBERIA; 2 zn. + 4 bl."Pociągi".10,35c/nowoczesne pociągi w Afryce/, 4 bl. x 2S/europejskie parowozy w pociągach/.
- 1988.07.30 - TOKELAU; 1 zn. z serii. 50c/most kolejowy/.
- 1988.08. ? - TRYNIDAD I TOBAGO; 1 zn. z serii/4/"100 lat miasta Arima". 1,10S/scena na stacji kolejowej/.
- 1988.08.12 - WĘGRY; 1 zn. z serii/4/"Historyczne zabawki". 2Ft/kolejka drewniana/.
- 1988.08.16 - USA; 1 zn. z serii "Transport".21c/wagon pocztowy/.
- 1988.08.24 - WYSPA BOŻEGO NARODZENIA; 2 zn. z serii/4/"100 lecie skolonizowania wyspy".55c/wagoniki z urobkiem w kopalni fosfatów/ 70c/lokomotywa parowa z 1914r./.
- 1988.08.25 - SZWECJA; 3 zn."EUROPA CEPT". 2,20 i 3,10Kr/pociąg ekspresowy X 2/, 3,10Kr/parowóz wąskotorowy/. Zn. 2,20Kr - w rolkach, 2 x 3,10Kr - w zeszytach.
- 1988.09.08 - MONACO; 1 zn. z serii/2/"EUROPA CEPT". 7Fr/Dworzec w Monaco/.
- 1988.09.16 - WĘGRY; 1 bl. z serii/2 + 1/"Dzień Znaczka".Bl.10Ft /portret G.Barossa,dworzec wschodni w Budapeszcie,parowlec/.
- 1988.09.21 - W.BRYTANIA/WYSPA MAN/; 4 zn."koleje i tramwaje/cz.II/ 20,25,50p/pociągi/, 1L/poc.spec.Królowej Elżbiety II z 1963r./.
- 1988.10.13 - BERLIN ZACHODNI; 1 zn."150 lat kolei Berlin - Potsdam". 10Pf/dworzec kolejowy w Potsdamie/.
- 1988.11.09 - AUSTRIA; 1 zn."Dzień Znaczka 1988". 6+3 S/wagon pocztowy z 1914r. na dworcu w Pardubicach/.
- 1988. ? ? - UGANDA; 4 zn.+ 2 bl."Parowozy"/15,25,45,50sh, bl.po 150/.
- 1988. ? ? - GRENADA; bl. 3S/J.Watt,R.Diesel/.
- 1988. ? ? - DOMINICA; 4 zn./45,60c,1,3S/+ bl.5S - poc.z Mickey-Maus.
- 1988. ? ? - DOMINICA; 4 zn./20,25,90c,4S/+ bl.5S - jak wyżej.
- 1988. ? ? - GAMBIA; 4 zn./60b;1,25;2;12D/+ bl.15D -lokomotywy z Mickey-Maus.
- 1988. ? ? - GAMBIA; 4 zn./75b,1,5,10D/+ bl.15D - lok.z Mickey-Maus.

Klubowi Koledzy na wystawach

● Podczas KWF "70 rocznica odzyskania niepodległości - Rawicz '88" (26.11 - 4.12.88) wystawił swój eksponat "Stemple ambulansowe i dworcowe", Kol. Wojciech Bartoszewicz z Bydgoszczy. Ekspozycję wyróżniono medalem posrebrzonym.

● 22 lutego br. w Muzeum Poczty i Telekomunikacji we Wrocławiu otwarto czasową wystawę filatelistyczną pt. "Stemple i marki poczt działających na terenach kolejowych Polski". Autorami ekspozycji są Koledzy Janusz i Zbigniew Koputowie z Lublina. Wystawa czynna będzie do 30 kwietnia br. Zwiedzać można codziennie z wyjątkiem wtorków.

● Robert Tomański, 47-440 Nędza; poszukuje znaczków czystych RFN i Berlin Zach. po 1970 r. wydane bez dopłat; oferuje walory Europy Zach. do tematu kolejnictwa w zamian za w/w znaczki.

● Franciszek Sołga, 42-680 Tarnowskie Góry; odstąpi na drodze wymiany stemple kolejowe PRL, NRD i RFN.

● Leszek Wincenciak, 64-800 Chodzież; zbiera znaczki niestemplowane, kolejnictwo jako całość ze szczególnym uwzględnieniem służby drogowej. Poszukuje polskich stempli do 1974 r. oraz znaczków ukazujących tor, szyny, maszyny drogowe itp.

● Artur Marsy, 54-315 Wrocław; poszukuje znaczków: Armenii Mi 164*⊙, Łotwy Mi 226 A*, ZSRR Mi 844*, 1211*, 2019*; FDC 728-9 /S 90/; zn.469 na liście z obiegu pocztowego; stempli: XXII Kongres Kom. z 29/VI-2/VII 1930 r. /nr 30019 wg Myślickiego/ oraz Konf. Rozkł. Jazdy - Budapeszt /21.3.1952/ na liście.

E-4 200 egz.

RADZIMY przeczytać...

"O powojennych pocztach peronowych"
- J. Z. Piekuła "Filatelista" 1/89 (783).

opracowanie redakcyjne i graf.

- Krystian Żurawski

"Nowości" - Leszek Wincenciak

Adres do korespondencji:

K. Żurawski, P-34, 87-140 Chelmża